

Korengedményes nyugdíjba vonulás 2010-ben

Jogszáály értelmezés:

A 283/2009. (XII. 11.) a korengedményes nyugdíjba vonulás lehetőségének meghosszabbításáról kormányrendelet, valamint a 181/1996 a korengedményes nyugdíjról szóló kormányrendelet (röviden: R) értelmében korengedmény akkor állapítható meg, ha:

1. A munkavállaló az öregségi nyugdíjkorhatárnál öt évvel alacsonyabb életkort legkésőbb a korengedményes nyugdíjba vonulás időpontjáig betölti,
2. Továbbá rendelkezik a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvénynek (a továbbiakban: Tny.) a korengedményes nyugdíjba vonulás időpontjában alkalmazandó rendelkezéseiben az előrehozott öregségi nyugdíj, illetve a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételéhez előírt és az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által előzetesen igazolt szolgálati idővel,
3. Valamint 2010. december 31-ig az előírt korhatárt betölti, illetve a szükséges szolgálati időt megszerzi,
4. De még nem töltötte be az előrehozott öregségi nyugdíj, illetve a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybevételéhez előírt életkort.

E két rendelet együttes alkalmazása mellett tehát 2010. december 31.-éig korengedményes nyugdíjra jogosult:

1. Az az 1951-ben, illetve 1952-ben született nő és férfi, aki legalább 40 év *(csökkentés nélküli előrehozott öregségi nyugdíjszámítás szerint)* igazolt szolgálati időt szerzett, vagy legalább 37 év igazolt szolgálati időt szerzett *(csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjszámítás szerint)*,
2. Továbbá az az 1953-ban született nő és férfi, aki a korengedményes nyugdíjazása napjáig, de legkésőbb 2010. December 31.-éig, legalább 40 év, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj esetén legalább 37 év igazolt szolgálati időt szerez,
3. De még nem jogosult előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugellátásra!

A korengedményes nyugdíjazásra legkorábban a jogosult 57. életéve betöltésének napján kerülhet sor.

E jogszáály 3.§-a, valamint 5.§-ának (6) bekezdése teszi lehetővé, hogy 2010-ben az 1953-as születésűek számára is megnyílik a jogosultság - a szigorúbb másusz szabályok alkalmazása nélkül - korengedményes nyugdíjra.

E rendelet 3.§-a a megállapítás szabályait tartalmazza. Ennek értelmében a Tny. 18/A rendelkezései a születési időkre tekintet nélkül az irányadók.

„**18/A. §** (1) 2012. december 31-éig **a 62. életév** betöltését megelőzően előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az a férfi, aki 60. életévét betöltötte, illetve az a nő, aki 59. életévét betöltötte, és legalább **40 év szolgálati időt** szerzett, valamint a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének *a)-b)* és *e)-g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

(2) 2012. december 31-éig csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult, aki legalább **37 év szolgálati időt** szerzett, és megfelel az (1) bekezdésben meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a csökkentés mértéke a társadalombiztosítási nyugdíj megállapításának időpontjától a 62. életév betöltéséig terjedő időszak minden 30 napjára az előírt szolgálati időnél

a) 1-365 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező esetében havi 0,1 százalék,

b) 366-730 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező esetében havi 0,2 százalék,

c) 731-1095 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező esetében havi 0,3 százalék.

(4) Az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése a csökkentést nem érinti.

(5) Az előrehozott öregségi nyugdíjra és a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra való jogosultság, valamint a csökkentés mértékének megállapítása szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni a rokkantsági nyugdíj és a baleseti rokkantsági nyugdíj folyósításának időtartamát.

(6) Nem jogosult előrehozott öregségi nyugdíjra és csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra

a) az a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaira történő alkalmazásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó személy, aki EGT-államban,

b) az a szociálpolitikai (szociális biztonsági) egyezmény hatálya alá tartozó személy - ha az egyezmény eltérően nem rendelkezik -, aki a szerződő államban

- az igénylő nyilatkozata, illetve az ügyben hatáskörrel rendelkező külföldi szerv adatszolgáltatása alapján - azon a napon, amelytől kezdődően az előrehozott öregségi nyugdíjat, illetve a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés *a)-b)* és *e)-g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszonynak megfelelő jogviszonyban áll.”

Fontos megemlíteni, hogy az 5.§ (6) bekezdése értelmében az 1953-ban születetteknél jogosultsági feltételként az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár - **kizárólag a korengedményes nyugdíjazás esetén!** – 2010-ben marad 62 év. Az előrehozott korhatár pedig nők esetében 59, férfiak esetében azonban 61 év. Ebből következik, hogy az 1953-ban született nőknek maximum 2 éve hiányzik az előrehozott öregségi nyugdíjkorhatárhoz, míg a férfiaknál 4 év!

Amennyiben a munkavállaló a fent említett jogosultságoknak megfelel, úgy a megállapodás további feltételei az R, valamint e rendelet együttes alkalmazásában a következők:

A korengedményes nyugdíjazás további feltétele, hogy

1. A munkáltató a munkavállaló előrehozott öregségi nyugdíjra jogosító korhatárának az eléréséig a - nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által megállapított - nyugdíjának az évenkénti emelések és kiegészítések nélküli összegét a fizetési értesítés kézhezvételét követő 15 napon belül a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság elkülönített számlájára egy összegben befizeti;
2. Emellett a munkáltató megtéríti a fizetési értesítésben foglaltak szerint az első tényleges folyósítás naptári évében irányadó összegben a postaköltségeket is annyi naptári hónapra, amennyire a korengedményes nyugdíjat folyósítani kell;
3. Valamint a munkavállaló Tbj. szerinti biztosítási jogviszonyban a korengedményes nyugdíjazása napjával nem áll.

Továbbá:

4. A munkáltató és a munkavállaló a korengedményes nyugdíjazásról szóló megállapodás megkötésére irányuló szándékot a regionális munkaügyi központnak 30 nappal a megállapodás megkötése előtt bejelenti. **Mind két fél számára kötelező!**
5. A munkáltató és a munkavállaló között megkötött megállapodást 2010. december 31-éig megküldik az illetékes nyugdíjbiztosítási szervnek.

E rendelet 1.§ (2) bekezdése értelmében a munkáltató vállalja, hogy azt a munkavállalót, akivel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. §-ának *b*) pontja szerinti **hozzátartozói viszonyban áll**, és a foglalkoztató, a foglalkoztatott, valamint a hozzátartozóik egymás közötti gazdasági viszonyában a Ptk. 685/B. §-a szerinti **többségi befolyás** áll fenn, ha annak korengedményes nyugdíjazásról megállapodott, a munkavállaló korengedményes nyugdíjazásának kezdő napját követően - a korengedményes nyugdíj folyósításának időtartamára - sem munkaviszonyban, sem munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban - nem foglalkoztatja.* (Bővebben: 1997.évi LXXX tv. 5.§)

*Forrás: ONYF

6. Amennyiben a fent említett tilalmat megszegik (e rendelet 2.§-a értelmében), a megállapodás semmis! Ekkor a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság e tény ismeretében kezdeményezi a korengedményes nyugdíjat megállapító nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél a megállapító határozat – az újabb biztosítási jogviszony létrejöttének napjával történő – visszavonását, valamint 15 napon belül a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság egy összegben kifizeti a munkáltatónak a semmissé válást követő időszakra esedékes korengedményes nyugdíj összegét.

Nem vonatkozik a tilalom más munkáltatónál történő munkaviszony létesítésére.
(kereseti korlátozások szabályai szerinti munkavégzés)

7. E rendelet 5.§ (7) bekezdése értelmében további szigorítás az **1953-ban születettekre tekintettel**, hogy a munkáltatónak az 1. valamint 2. pontban vállalt kötelezettségén túl meg kell térítenie a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak a kiszámított korengedményes nyugdíj összegére számított nyugdíjmelés esedékes részét is.

Mindezeket figyelembe véve összességében elmondható, hogy az intézmény 2010-ben is fenn áll, és lehetőséget nyit az 1953-ban születettek számára is. Azonban a realitások talaján maradván elmondható, hogy a munkáltatók anyagi kondíciói erősen behatárolhatják a lehetőségeket.

E jogszabály megszületése számunkra, Szakszervezetek számára siker, és bár tudjuk, hogy a nyugdíjrendszer keretében 2011-től az intézmény nem tartható fenn tovább, törekedni fogunk arra, hogy más környezetben, más formában, új alapokon, de azonos funkciót betöltve a korengedmény lehetősége megmaradhasson.

Készítette: Királykúti Míra

Budapest, 2010. május 3.